สุนทรพจน์

ในงานเลี้ยงอาหารค่ำ ประจำปี ของสมาคมธนาคารไทย 6 กุมภาพันธ์ 2506

ท่านผู้เป็นประธาน ท่านสุภาพสตรีและสุภาพบุรุษผู้มีเกียรติ

ค่ำวันนี้ ผมจะขอพูดถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจทั่วไปเล็กน้อย แล้วจึงจะเสนอข้อความบางประการเกี่ยวกับการธนาคาร

ในรอบปีที่แล้วมา เศรษฐกิจของประเทศไทยก็ยังก้าวหน้าอยู่พอสมควร ค่าแลกเปลี่ยนของเงินบาทเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ไทยสามารถสั่งสินค้าขาเข้ามากขึ้น ส่วนมากที่เพิ่มขึ้นนั้น เป็นสินค้าประเภทที่ต้องซื้อเขามาลงทุน เช่น เครื่องจักร เครื่องทุ่นแรง เครื่องขนส่ง เป็นต้น ยอดสินค้าออกมีมูลค่าต่ำกว่าปี 2504 ดีบุก ดีขึ้นแทบจะไม่ต้องเป็นกังวล ข้าวต่ำลงเพราะจำนวนลดแม้ว่าราคาจะเพิ่ม ข้าวโพด แป้งมัน และไม้สักราคาดีขึ้นเล็กน้อย แต่จำนวนลดลง ทำให้มูลค่า ลดมาก เราส่งปอออกไปเกือบ 2 เท่าของปีก่อน แต่ราคาตกมากจนกระทั่ง มูลค่าต่ำลงบ้าง

ถึงตอนนี้ ควรจะตั้งปัญหาถามสัก 2 ข้อ

ปัญหาข้อ (1) เรื่องข้าวส่งออกนั้น จะมีนโยบายกันอย่างไรแน่ ทางมือขวา
ก็อยากจะส่งเสริมให้ส่งออกมากๆ ถึงกับยอมคืนพรีเมียมให้
แก่พ่อค้าบางรายที่ส่งข้าวไทยไป ทางมือซ้าย ก็เกรงว่าข้าว
ในประเทศจะขาดแคลนเพราะสต๊อกต่ำ ต้องห้ามล้อไม่ให้
ส่งข้าวออกเกินสมควร เครื่องยนต์เครื่องนี้เร่งเครื่องพร้อมๆ
กับห้ามล้อ เปลืองน้ำมัน เปลืองเครื่องแย่

ปัญหาข้อ (2) สินค้าที่ส่งออกไม่ใคร่จะได้ดี เช่น ข้าวโพด แป้งมัน ปอ ไม้สัก สาเหตุเป็นเพราะธรรมชาติ หรือโลกภายนอก หรือ การกระทำของมนุษย์ปุถุชนเรานี่เอง อย่างไรกันแน่

แม้ว่ามูลค่าขาออกจะต่ำกว่ามูลค่าขาเข้าก็ตาม เงินสำรองของชาติที่ เป็นทองคำ และเงินตราต่างประเทศก็ยังเพิ่มขึ้น คงเป็นยอดรวมประมาณ 500 ล้านเหรียญอเมริกัน เพราะมีสินค้าเป็นอันมาก เฉพาะอย่างยิ่งที่เป็น ประเภทลงทุน เราสั่งเข้ามาโดยไม่ต้องหรือยังไม่ต้องชำระเงิน

ปัญหาข้อ (3) จึงมือยู่ว่า เราควรจะทำอะไรกับเงินสำรองนี้

ปัญหาข้อนี้ มีนักปราชญ์หลายท่านเสนอตอบ บ้างก็ว่าควรที่รัฐบาล จะนำมาพัฒนาเศรษฐกิจเสีย บ้างก็ว่ารัฐบาลยังพิมพ์ธนบัตรเพิ่มขึ้นได้ ควร พิมพ์ขึ้นบ้านเมืองจะได้เจริญเร็วๆ

ปัญหาข้อนี้ เผอิญอยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของผม จึงใคร่ถือ โอกาสเรียนตอบไว้ ณ ที่นี้ด้วย คือ

- (ก) การพิมพ์ธนบัตรเพิ่มขึ้นนั้น ทำได้ง่าย แต่การพัฒนาเศรษฐกิจนั้น ทำยาก เงินเป็นปัจจัยส่วนเดียวของการพัฒนา ถ้าธนบัตรออกใช้สูงเกินกว่า กำลังพัฒนานักจะเสียหายแก่แผนพัฒนานั้นเอง ด้วยเหตุเงินเฟ้อ
- (ข) ทุกวันนี้นโยบายมีอยู่ว่า จะใช้ทุนสำรองนี้เป็นประโยชน์แก่ทั้ง การพัฒนา การงบประมาณ และการค้า มิใช่จะมาเก็บใส่กรุไว้ให้ปู่โสมเฝ้า งบประมาณแผ่นดินเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนปัจจุบันนี้ได้ ก็เพราะได้รับคำรับรอง จากธนาคารแห่งประเทศไทยว่าจะมีเงินสำรองให้ภายในขอบเขตสมควร และ การที่ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ สามารถขยายวงเงินสินเชื่อจากต่างประเทศได้นั้น ก็เพราะเรามีเงินสำรองมั่นคงเป็นเหตุหนึ่ง แม้จะมิใช่เหตุที่สำคัญที่สุด นโยบาย การชักจุงชาวต่างประเทศมาลงทุน ก็ได้พึ่งเงินสำรองนี้สนับสนุนเหมือนกัน
- (ค) "รัฐบาลนี้ไม่ต้องการชักชวนให้ท่านรัดเข็มขัด แต่ขอชักชวนให้ ท่านประหยัด.....โปรดจำไว้ว่า การประหยัดเป็นการสร้างอนาคต ไม่มีใคร

สามารถสร้างอนาคตได้โดยไม่รู้จักประหยัด......"

เมื่อพิจารณาเพ่งเล็งต่อไปถึงอนาคตอันใกล้ สถานะการค้าของเราจะ เป็นไปในทำนองใด ผมเห็นชอบด้วยกับคำกล่าวของท่านประธานเมื่อกี้นี้ ว่า ภาวะการค้าของเรายังไม่อยู่ในขั้นน่าวิตก และผมใคร่จะเรียนเสริมว่า วิธี ที่จะแก้ปัญหาเศรษฐกิจของเราและส่งเสริมให้ดีขึ้นนั้น อยู่ที่การผลิตเพิ่มขึ้น ไม่เพียงแต่เท่านั้น สำคัญอยู่ที่ต้นทุนการผลิต จำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ต้นทุนการพัฒนา การผลิตเครื่องอุปโภคบริโภค และการส่งออกของเราต่ำพอที่จะ แข่งขันกับเขาได้ ผู้ใดทำการที่จะทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าต่างๆ สูงขึ้นโดย เหตุอันมิชอบ ย่อมถือได้เสมือนผู้ที่ทำลายป่าไม้อันเป็นทรัพยากรของชาติ ท่านว่าเป็นศัตรูทำลาย ถ้าต้นทุนการพัฒนาก้าวหน้าควรจะเป็นก้าวละ 1 ล้าน บาท แล้วต้องจ่ายก้าวละ 2 ล้านบาท ก็เท่ากับถ่วงความเจริญ พอที่จะก้าว ทีละ 2 ก้าวกลับก้าวได้ก้าวเดียว

ปัญหาข้อ (4) ก็ยาขนานอะไรเล่าที่จะทำให้ต้นทุนต่ำได้

คำตอบที่สำคัญท่านคงจะได้ยินแล้ว คือ

- (ก) เราต้องพยายามตัดคนกลาง และตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น
- (ข) เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมิชอบ ต้องชื้อสบู่มาล้างมือ

หวนมากล่าวถึงกิจการธนาคาร ผมไม่จำเป็นจะต้องกล่าวให้ยืดยาว ในที่นี้ เพราะในสุนทรพจน์ของท่านประธานก็ดี สาส์นของ ฯพณฯ รัฐมนตรี ว่าการคลังก็ดี ได้กล่าวไว้ได้ความซัดแล้ว ผมใคร่สรุปและกล่าวเสริมดังนี้

(ก) กฎหมายการธนาคารพาณิชย์ฉบับใหม่ได้เริ่มใช้บังคับมาด้วยดีป โดยอาศัยความร่วมมือของธนาคารพาณิชย์ เฉพาะอย่างยิ่ง ผู้แทนสมาคม

มีเหตุการณ์สำคัญด้านการเงินที่พึ่งกล่าวถึงสองประการ คือ (1) ในปี 2505 ได้มีการออกพระราชบัญญัติการธนาคาร พาณิชย์ พ.ศ. 2505 ออกใช้แทน พ.ร.บ.ฉบับเดิม (พ.ศ. 2488) เป็น พ.ร.บ.ที่เป็นรากฐานของการธนาคารพาณิชย์ ไทยในเวลาต่อมา ที่สำคัญ คือ มีการกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยการมีเงินกองทุนให้สอดคล้องกับการขยายกิจการ และ กำหนดบทบัญญัติมิให้ธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืมแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมากเกินควร เพื่อให้มีความมั่นคงในระบบธนาคาร และ (2) ประเทศไทยได้ประกาศค่าเสมอภาคของเงินบาทในอัตรา 1 บาทเท่ากับทองคำบริสุทธิ์ 0.0424245 กรัม หรือเทียบเท่า 20.80 บาท ต่อ 1 ดอลล่าร์ ส.ร.อ.เมื่อวันที่ 20 ตลาคม 2506

ธนาคารไทย การประชุมหารือกันประจำเดือนก็เป็นไปอย่างมีประโยชน์ยิ่ง แก่ทุกฝ่าย ทางด้านกลุ่มธนาคารต่างประเทศ ก็ได้เชิญเจ้าหน้าที่ธนาคาร แห่งประเทศไทยเข้าร่วมประชุมหารือด้วยเป็นครั้งคราว และเมื่อมีข้อสงสัย ต่างๆ ก็ได้ปรึกษาหารือทางปฏิบัติอย่างแจ่มแจ้งก่อนดำเนินการไป

(ข) สาขาของธนาคารพาณิชย์ในต่างจังหวัดหลายจังหวัด ได้ริเริ่ม ด้วยความสนับสนุนของสำนักงานใหญ่และธนาคารแห่งประเทศไทย ทำ ความตกลงกัน เพื่อจะให้ปฏิบัติตามกฎหมาย และร่วมมือกันแข่งขันกันโดย ชอบธรรม ไม่เอารัดเอาเปรียบกันในทางมิชอบ ข้อนี้ผมขอถือโอกาสสรรเสริญ และขอบพระคุณท่านที่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องนี้ทั้ง 11 จังหวัด คือ ตรัง สงขลา อำเภอเมืองสุราษฎร์ ภูเก็ต ยะลา อุบล อำเภอเมืองชุมพร สุรินทร์ สุโขทัย นราธิวาส และปัตตานี และใคร่ขอวิงวอนให้ท่านทั้งหลายในเขตอื่นๆ ได้ หาวิธีตกลงกันได้ ให้เป็นที่แพร่หลายทั่วประเทศจะเป็นคุณประโยชน์ยิ่งนัก

ผมมีข้อความที่สมควรจะเรียนเสนอไว้ ณ ที่นี้ 3 ข้อ คือ

(1) วงการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยนี้มีเครดิตดี มีผู้เชื่อถือนำ เงินมาฝากถึงร่วม 8 พันล้านบาท แต่ละสถาบันควรจะดำเนินการให้เป็น ไปด้วยเกี่ยรติอันดีงามแข่งขันกันในทางที่ชอบ ช่วยกันสร้างตลาดเงินให้มั่นคง สถาพร อันตลาดเงินนั้นก็สำคัญอยู่ที่เอกสารที่จะซื้อขายกัน และความเชื่อถือ ของลูกค้าแต่ละคน ผมยังสังเกตดูจากรายงานของสำนักหักบัญชี ก็เป็นจริง อย่างที่ท่านประธานสมาคมกล่าว คือจำนวนเช็คที่กระดอนกลับนั้นน้อยลง แต่ยังลดลงไม่ถึงขีดที่เราจะพึงพอใจ อีกประการหนึ่งถ้าจะนำเอาตารางลำดับ ธนาคารที่มีลูกค้าที่มีเช็คกระดอนกลับมาอุปมาเหมือนกับตารางผลการแข่งขัน ฟุตบอล จะเห็นว่ามีบางธนาคารที่น่าสรรเสริญแสดงความยินดีด้วย คือไม่ยอม เป็นแชมเปี้ยน สถานการณ์ดีขึ้น เลื่อนจากตำแหน่งต้นๆ ลงไปถึงตำแหน่งที่ กลางๆ และท้ายๆ ตาราง แต่ก็มีบางธนาคารที่หวงตำแหน่งแชมเปี้ยน (คือเช็ค ของลูกค้ากระดอนมากที่สุด) ผมใคร่ขอวิงวอนให้ดำเนินการสละตำแหน่ง แชมเปี้ยนให้ผู้อื่นครองเถิด ความเชื่อมั่นในธนาคารของท่านจะดีมากยิ่งขึ้น

- (2) การที่ธนาคารพาณิชย์จะพยายามช่วยสนับสนุนการผลิตด้าน อุตสาหกรรมและเกษตรให้มากขึ้นกว่าแต่ก่อนนั้น ผมอนุโมทนาด้วย เพราะ การผลิตดังที่ได้กล่าวแล้วน่าจะส่งเสริม แต่ขอได้โปรดพึงระลึกอยู่ข้อหนึ่งคือ "รับฝากเงินเป็นระยะเวลาสั้นจะไปผูกพันให้กู้เป็นระยะยาวเกินไปนักมิได้" เป็น อันตราย
- (3) ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กระทำการอนุเคราะห์ทางการเงิน รับช่วงซื้อลดตั๋วเงินเพื่อส่งเสริมการส่งสินค้าออก และเพื่อตรึงอัตราดอกเบี้ย และต้นทุนให้ต่ำตามนโยบายรัฐบาลนั้น เท่าที่ได้ปฏิบัติมาแล้ว 3-4 ปี ก็นับว่า ได้ผลพอเป็นที่พอใจ สำหรับการปฏิบัติขั้นต้น ท่านประธานสมาคมฯ ได้ปรารภ ใคร่จะให้ธนาคารขยายกิจการต่อไปอีก ขอเรียนให้ทราบว่า ธนาคารแห่ง ประเทศไทยมีความดำริที่จะขยายกิจการนี้อยู่แล้วเป็นหลักการ คาดว่าในไม่กี่ สัปดาห์ข้างหน้าจะสามารถแถลงรายละเอียด และเริ่มทำการขั้นต่อไปได้ คือ ธนาคารจะเปิดรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินอันเกิดจากการซื้อวัสดุดิบของกิจการ อุตสาหกรรม ทั้งที่ซื้อภายในประเทศและต่างประเทศ หวังว่าคงจะเป็นประโยชน์ ทำให้ต้นทุนการผลิตและการส่งออกต่ำลงยิ่งกว่าปัจจุบัน ข้อสำคัญอยู่ที่ หลักเกณฑ์ ท่านคงจะเห็นด้วยว่า หลักเกณฑ์สำคัญคือ (ก) จะต้องเป็นการ ซื้อขายวัสดุดิบโดยแท้จริง (ข) กิจการอุตสาหกรรมนั้นจะต้องเป็นประเภทที่ ขายได้คล่องพอสมควรมิฉะนั้นย่อมผิดหลักการธนาคาร คือ เงินกู้ที่เราอนุเคราะห์ นั้น จะต้องมีหวังชำระคืน

ก่อนจบ ผมต้องขออภัยที่พูดยืดยาวผิดวิสัยปกติของผมเอง และคง จะผิดหวังท่านที่เคารพบางท่านที่ผมมิได้ศึกษาดาราศาสตร์มาสำหรับค่ำวันนี้ ฉะนั้น จึงได้แต่ขอตั้งจิตขอพรให้สมาคมธนาคารไทย พร้อมด้วยท่านกรรมการ และสมาชิกทุกท่าน จงมั่นอยู่ในสุจริตธรรม และจงเจริญด้วยความสุข ลาภ ยศ และสรรเสริญตลอดไป.

ADDRESS

AT THE ANNUAL DINNER OF THE THAI BANKERS ASSOCIATION 6th February 1963

Mr. President. Ladies & Gentlemen.

To-night, I would like to say a few words about the economic situation in general and then proceed to air my views on certain aspects of banking.

Throughout the past year, the economy of Thailand can be said to have made fair progress accompanied by a slight improvement in the exchange rate for the Baht. Thailand was able to increase her imports, particularly of capital goods such as machinery, labour-saving equipment and transport equipment. The total value of exports was lower than in 1961. Our tin exports had increased to such a degree as to leave little to worry about. However, even with better prices prevailing, the export income from rice had fallen somewhat on account of the smaller volume. The export of maize, tapioca and teak had also declined both in volume and value even though their prices had improved slightly. On the other hand, kenaf exports were twice as much as in the previous year, but considerable decline in their price had reduced exchange earnings from this source.

At this point two questions present themselves:

Question No. 1: What actually is the policy for rice exports?

On the one hand, active encouragement has been given to increase exports even to the extent of giving rebates on rice premium to some importers of Thai rice. On the other hand, fears of shortage of domestic rice supplies led the government to apply the brake pedal to prevent excessive exports. This process of simultaneous

accelerating and braking spells wastage of fuel and ruin of the engine.

Question No. 2: What are the causes of the weakness of our maize, tapioca, kenaf and teak exports in the world markets?

Can it be attributed to natural phenomena? or external causes? or simply on human foible?

Even though the value of exports was exceeded by the value of imports, the nation's reserves in the form of gold and foreign currencies rose to nearly U.S. \$ 500 million. This was mainly due to the fact that a substantial part of the goods imported, particularly capital goods, was brought in on a non-payment or deferred payment basis.

Question No. 3 is then: "What should we do with these reserves?

Many wise men have tried to answer this question. Some have said that these reserves should be used by the Government for economic development. Others opine that since the Government is in a position to issue more currency notes, it should do so in order to speed ourselves up towards Utopia.

Now since this problem happens to fall within the scope of my duties and responsibility, may I take this opportunity to offer you my answers?

- (a) Issuing more notes is easy, developing an economy is no child play. Money is merely one of the factors in economic development. If the note issue is expanded far ahead of the productive capacity the development plan itself will suffer because of inflation.
- (b) The present policy is to utilize our international reserves for development, budgetary and trade purposes. They are not being hoarded as a sacred treasure. The Government budget could not have expanded to its present level without assurance from the Bank of Thailand that, within

reason, funds would be forthcoming. Again one of the factors, if not the most important, which enable commercial banks to increase their credit lines abroad is our strong reserve position. Similarly, our policy of promoting foreign investments has built-in support from the reserves.

(c) "This Government does not want you to tighten your belts but urges you to economise........Please remember that it is only by thrift that you can build your future. No one can build his future unless he knows how to economise......."

What are our trade prospects in the near future?

This question has already been answered by the President of the Thai Bankers Association. I share his confidence that the situation is not alarming. What I would add is that to solve our economic problems we must increase production-in deed we must produce more at lower cost. Cost of development, cost of living, cost of exports must all be kept low. Whoever unscrupulously causes a rise in costs is no different from a person who destroys our forests, the nation's resources. Saboteur is his name, according to well-known slogans. If the cost of one step in our economic development is by normal standard 1 million baht, and if we are charged 2 million baht, then it is subversion. Instead of two steps, only one can be taken.

Question No. 4: How to reduce costs?

The answer, you surely must have heard from better authorities than myself:

- (a) Cut out unnecessary middlemen and expenses;
- (b) Detergents on dirty hands.

Let us now turn to banking. Much has already been covered in the

address of the President of the Thai Bankers Association and in the message of the Minister of Finance, I shall not dwell too long on it. I offer two points as summary:

- (a) The Commercial Banking Act has had so far a smooth sailing, thanks to the co-operation of the commercial banks, especially the representatives of the Thai Bankers Association. The monthly consultative meetings have been greatly beneficial to all parties concerned. The Foreign Bankers Group has also periodically invited officials of the Bank of Thailand to participate in their discussions. Points of doubt have been reviewed and clarified before they are put into practice.
- (b) With the encouragement of their head offices and the Bank of Thailand, bank branches in several provinces have taken the initiative of making agreements to conform with the law and fair banking practice. This action deserves high praise and I take this opportunity of thanking those responsible for bringing about such agreements in the following eleven provinces, namely, Trang, Songkla, Ampur Muang Surat, Puket, Yala, Ubol, Ampur Muang Chumporn, Surind, Sukhothai, Narativas and Pattani. It is my fervent wish that this good example will soon be followed in other provinces throughout the land.

I hope you will bear with three more observations:

(1) Commercial banks in Thailand now enjoy a high credit standing. The total volume of deposits at present has almost reached 8,000 million baht. Each one should vie with the others on point of s oundness, honour and fairness, and furthermore, each should strive to bring about a stable money market. In a money market, we must expect good papers and creditworthy customers. The report of the Clearing House confirmed what the President has just said. That is, the number of "bouncing"

cheques has indeed decreased. It has not yet however, reached the level that we could call satisfactory. In the "league" table arranged in descending order of cheque-bouncing frequency, some banks ought to be congratulated because they have managed to escape from the top ranks. Others, however, so far hold fast to leading positions. To these "Champions" I pray that they take measures speedily to submerge, fo the sake of confidence in their banks.

- (2) The intention that commercial banks should give more credit facilities to industrial and agricultural production, has my support. However, there is one thing to remember one should not indulge in lending long while borrowing short. It is dangerous.
- (3) The rediscounting facilities provided by the Bank of Thailand during the past three or four years for exports has produced satisfactory results in promoting exports and keeping cost and interest sufficiently low. The President has expressed the wish that the Bank ought to do more. In actual fact, this matter has been our preoccupation for some time. I expect that within the next few weeks we shall be able to produce the details of a new facility covering bills on industrial raw materials, both imported and local. This measure, I hope, will help to lower the cost of production and exports. I hope you will agree with me that the main criteria should be: (a) that there is a real transaction of raw materials. (b) that the industry eligible for financing should be viable. You will no doubt recognise all this as a good banking principle. "Loans must be given a good chance of being repaid."